

Betrokkenheid gemeenten bij implementatie Hervormingsagenda Jeugd

December 2023 | v1.0

Aanleiding

In de ALV van de VNG van juni zijn de leden (onder voorwaarde van een helder implementatieplan en uitvoerbaarheidstoets daarop) akkoord gegaan met de Hervormingsagenda Jeugd. Gedurende het derde kwartaal van 2023 is dit implementatieplan uitgewerkt. Het zal, naar verwachting, worden vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg tussen Rijk en VNG van 16 november waarna de uitvoerbaarheidstoets zal worden uitgevoerd.

Rode draad in de ontwikkeling na vaststelling in de ALV is de geleidelijk toenemende betrokkenheid van de achterbannen van de vijfhoekpartijen. Uiteindelijk zal het eigenaarschap op de overeengekomen verandering daar moeten komen te liggen; de afspraken moeten nu zo spoedig mogelijk hun weg vinden naar de beleids- en uitvoeringspraktijk. Het genoemde implementatieplan en de onderliggende plannen per projectgroep¹ maakt daarbij inzichtelijk wie daarbij wanneer en hoe wat doet.

Dit geldt ook voor gemeenten. Zij zullen zich moeten gaan verhouden tot de afspraken uit de Hervormingsagenda en de planning uit het implementatieplan. Tegelijk is het implementatieplan een dynamisch en 'levend' document, wat betekent dat nadere concretisering en eventuele bijstelling op basis van praktijkervaringen op onderdelen nodig zal zijn. Inzichten uit deze praktijk zijn daarom cruciaal bij dit proces. Om die reden zijn ook gemeenten van meet af aan betrokken geweest bij het opstellen van het implementatieplan. Ook zijn er afspraken gemaakt om de input vanuit gemeenten te continueren na vaststelling, en deze overlegvormen gaandeweg om te buigen naar gemeenplaatsen van eigenaarschap op de beoogde veranderingen. Met deze factsheet wil de VNG een overzicht bieden van de inhoud en structuur van deze betrokkenheid.

Gemeenten in de governance en lobby

Met de vijfhoekpartijen vindt op ambtelijk (stuurgroep) en bestuurlijk niveau (Bestuurlijk Overleg, BO) tenminste tweemaal per jaar overleg plaats over de voortgang op de Hervormingsagenda als zodanig, tussentijdse resultaten en de relatie naar de andere relevante landelijke trajecten zoals het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming (samenhang). Naast een 'BO Jeugd' waar de voortgang van de Hervormingsagenda wordt besproken met betrokken partijen, is er een BO Rijk –

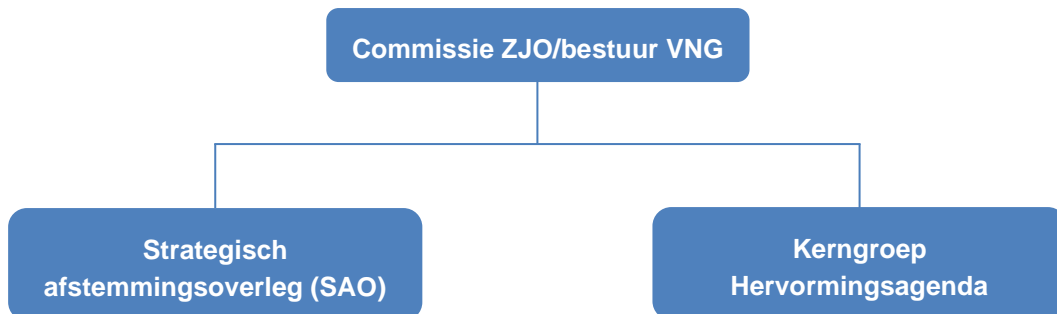
¹ Voor iedere implementatielijns is of wordt een projectgroep ingericht voor het nader uitwerken en concretiseren van het implementatieplan.

VNG, waarin met name de voortgang ten aanzien van de (financiële) afspraken besproken. Dit overleg vindt tenminste eenmaal per jaar plaats.

De lobby richting het Rijk o.b.v. de gesignaleerde ontwikkelingen verloopt van het strategisch afstemmingsoverleg (SAO), aangevuld door een 'kerngroep Hervormingsagenda' vanuit een aantal gemeenten, naar de commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO) en het VNG-bestuur.

Overall voortgang en projectgroepen

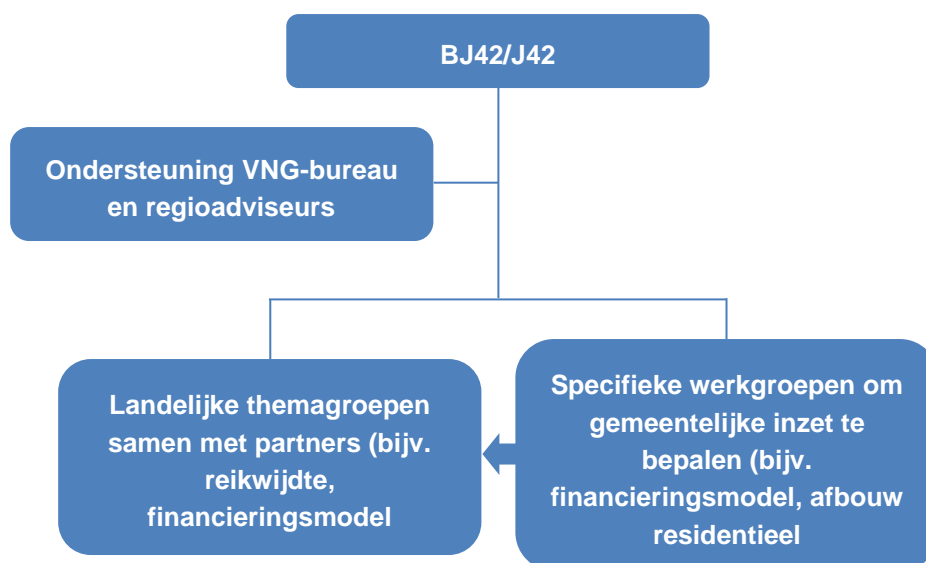
De structuur voor afstemming met betrekking tot de gesprekken met het Rijk/lobby is als volgt:

In het SAO zitten vertegenwoordigers van de netwerken G4, G40, M50, P10, K80, NDSD, Divosa en een aantal gemeenten met een bestuurder in de commissie ZJO. Dit overleg heeft als doel bespreking in de commissie ZJO voor te bereiden.

In de kerngroep vindt op meer informele wijze afstemming plaats tussen VNG beleid en een aantal regiomanagers vanuit inkoopregio's verspreid over het gehele land.

De structuur voor afstemming over de voortgang en samenwerken aan de implementatie is als volgt:

Reikwijdte

Werkgroep handreiking reikwijdte: Rotterdam, Alkmaar, Winterswijk, Zeist, Den Haag, Amsterdam, Gouda, Delft, Enschede

Bij de werkgroep t.b.v. de wetswijziging is de VNG zowel juridisch als beleidsinhoudelijk betrokken en wordt meegedacht vanuit de gemeente Amsterdam.

Stevige lokale teams

Voor het vormen van het richtinggevend kader is er een gemeentelijke kerngroep ingericht en gaan we daarnaast diverse gemeentelijke netwerken (G4, G40, M50, K80, Divosa, NDSD) betrekken.

De kerngroep voor de gehele implementatielijns bestaat uit:

A'dam (in afstemming met G4): strategisch beleidsadviseur Jeugd

Enschede: strategisch adviseur sociaal domein

Groningen: strategisch adviseur sociaal domein

Hoorn: adviseur sociaal domein

Houten: adviseur W&I

Regioadviseurs sociaal domein + regioadviseur ketenbureau

Mogelijk sluiten we ook nog gemeente Beuningen aan, of gaan we nog een extra aparte sessie organiseren met een aantal kleine gemeenten om te toetsen of wat we formuleren ook werkbaar is voor kleinere gemeenten.

Inzet is een keer of 4 meedenken over de uitgangspunten van het richtinggevend kader, input geven etc. Eerst meelesen/meedenken, waarna we steeds ook breder gaan toetsen.

Regionalisering

Landelijke contractering:

- Klankbordgroep van plm. 30 gemeenten. Meest contractmanagers.
- Projectgroep is in oprichting. Hiervoor is Rotterdam gevraagd. Eén plek is nog vacant.

Standaardisering/uniformering

Dit onderwerp zal ook ondergebracht bij de klankbordgroep die ook voor regionalisering wordt ingericht. De komende periode zal de projectopdracht rondom standaardisering/uniformering nader geconcretiseerd worden. Daaraan gekoppeld zal ook gekeken worden of er een aantal experts vanuit gemeenten actief willen meedenken over de op te leveren onderdelen.

Afbouw residentieel

De projectgroep komt elke maand bij elkaar. Daarnaast vindt tweemaal per jaar voorbereidend en bestuurlijk overleg plaats met coördinerend wethouders. Betrokken gemeenten in de projectgroep: SD Fryslan, Groningen, Velsen, Amsterdam, Texel, Roermond, Arnhem, Utrecht, Roosendaal, Woensdrecht, Rotterdam, Den Haag.

Kwaliteit/blijvend leren

Er wordt een werkorganisatie geformeerd die gaat bestaan uit betaalde krachten gedetacheerd vanuit de vijfhoek (vooral gemeenten, aanbieders en professionals) al naar gelang kennisbehoefte. VWS zal zitting hebben in de begeleidingsgroep. NJi heeft de opdracht gekregen om deze organisatie op te zetten en heeft inmiddels een directeur benoemd (Karlijn Stals). Daarnaast wordt

er een tweede (externe) directeur geworven. Als de organisatie staat, zullen we de gemeentelijke betrokkenheid actualiseren.

Data/monitoring

- Besluitvorming: Bestuurlijk Overleg Hervormingsagenda (met Vijfhoek)
- Stuurgroep
- Coördinerende werkgroep: (Vijfhoek, met VNG namens gemeenten)
- Gemeentelijke input / afstemming: ad-hoc feedback opgehaald via J42 op de conceptlijst met indicatoren inspanningen Hervormingsagenda, maar dit moet ook structureler worden geregeld.

Nieuw financieringsmodel

- Besluitvorming: Bestuurlijk Overleg Rijk-VNG
- Stuurgroep: Stuurgroep Financieringssysteem (afvaardiging vanuit VNG en gemeente Zaanstad)
- Projectgroep nieuw financieringsmodel: De overkoepelende projectgroep 'Nieuw Financieringsmodel' is samengesteld uit VWS (projectleider), JenV, Financiën, BZK, en VNG/gemeenten.
- Gemeentelijke klankbordgroep: Voor dit thema bestaat een gemeentelijke klankbordgroep die ad hoc samenkomt n.a.v. belangwekkende ontwikkelingen. Hierbij zijn de gemeenten Hendrik-Ido Ambacht, Den Haag, Tilburg, Rotterdam, Amsterdam, Zoetermeer en Haarlem aangehaakt, onder ambtelijke begeleiding vanuit de VNG.